

נמשכו שבועים גדולים, והפקדו על שבועים עמי העולם להיות כל אחד ואחד שולט על עמו ועל ארצו. והקדוש ברוך הוא נתן לישראל סוד של שמו להם בלבד והוא שולט על ישראל וירושלים וזה שכתוב (דניאל ט) כי שמך נקרא על עירך ועל עמך. ואין לעם אחר חלק בו בקדוש ברוך הוא שכתוב (דברים כ"ד) וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך. וכתוב (ממכה ד') כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו וגו'. וכתוב (דברים ל"ב) כי חלק יי' עמו וגו' אלא כף שנינו, כל אלהים של פאן, אותו כח גדול שממנה עליהם הנה, כמו כן - ויבא אלהים אל בלעם לילה, אותו כח שמפקד עליו.

ואם תאמר, ויאמר אליו האלהים בחלם - כף זה ודאי. גם אנכי ידעתי, למה פאן גם? אלא שבא לרבות, שאף על גב שלמעלה ממני ידוע, גם אנכי ידעתי. ואחשף גם אנכי - גם לרבות - אותו מחטו לי. מחטו חסר אלף פתויב. מה אמר? משום שחטא אינו עומד בכח.

אלא כף למדנו, בחטאי העם שלמטה נפגם למעלה. בחטאי העם שלמטה מעבר הגדול שלהם שלמעלה משלטונו. זהו שכתוב ואחשף גם אנכי אותך, שאף על גב שלמעלה ממני תלוי הדבר - גם אנכי, לרבות לעצמו, מחטו לי, כדי שלא ימצאו אצלי, כמו המחט הזה הנעוצה בפשר, שלא תגרם לי אתה בחטאך להעביר אותי משלטוני ויקוצו בי, שלא תקן אותי במחטך, כמו שנאמר (ויקרא כ) ואקץ בם, כמו הקוצים הללו שנעוצים בפשר. מה משמיע? משמיע שבחטאי בני אדם נעשים פגמים למעלה. מה הוא? כמו שנאמר (ישעיה ג) ובפשעיעכם שלחה אמכם.

ועל כן נקרב קרבן, איזה קרבן? זה שאמרנו שכתוב, ובפשעיעכם שלחה אמכם. שהרי החטא גורם פרוי בחטאו. הקרבן מקרב

והוא שליט על ישראל וירושלים הדא הוא דכתיב (דניאל ט) כי שמך נקרא על עירך ועל עמך. ולית לעמא אחרא חולקא ביה בקודשא ברוך הוא דכתיב (דברים כ"ד) וראו כל עמי הארץ כי שם יי' נקרא עליך. וכתוב (ממכה ד') כי כל העמים ילכו איש בשם אלהיו וגו'. וכתוב (דברים ל"ב) כי חלק יי' עמו וגו' אלא הכי תנינו, כל אלהים דהכא, ההוא חילא רברבא דממנא עלייהו הוה, פגוונא דא ויבא אלהים אל בלעם לילה, ההוא חילא דאתפקד עליה.

ואי תימא ויאמר אליו האלהים בחלום. הכי הוא ודאי, גם אנכי ידעתי, גם אמאי הכא. אלא לרבות קא אתא, דאף על גב דלעילא ממנאי ידיע, גם אנכי ידעתי. ואחשף גם אנכי, גם לרבות, אותך מחטו לי, מחטו חסר אלף פתיב, מאי קאמר בגין דחטאה לאו בחילא קיימא.

אלא הכי אוליפנא, בחוביהון דעמא דלתתא, אתפגים לעילא. בחובי עמא דלתתא, אתעבר רברבא דלהון דלעילא משולטניה. הדא הוא דכתיב ואחשף גם אנכי אותך, דאף על גב דלעילא ממנאי תליא מלתא, גם אנכי לרבות לגרמיה, מחטו לי, בגין דלא ישתכחו גבאי, פהאי מחט דנעוץ בבשרא, דלא תגרם לי את בחובך לאעברא לי משולטני, ויקוצון בי, דלא תקוץ לי במחטך, פמה דאת אמר (ויקרא כ) ואקץ בם, פהגי קוצין דנעיצין בבשרא. מאי משמע. משמע דבחובי בני אנשא, עבדין פגימו לעילא, מאי איהו. פמה דאת אמר (ישעיה ג) ובפשעיעכם שלחה אמכם.

ועל דא קרבן אתקריב, מאי קרבן. האי דקאמרן דכתיב, ובפשעיעכם שלחה אמכם. דהא חטא גרים פרוי בחוביה. קרבן

זה שאמרנו שכתוב, ובפשעיעכם שלחה אמכם. שהרי החטא גורם פרוי בחטאו. הקרבן מקרב

קריב עלמא עלאה בעלמא תתאה ואתעביד
 כלא חד. אתו רבי אבא ורבי יהודה, ואודו
 ליה לרבי אחא.

פתח רבי יהודה ואמר, (תהלים ק) עבדו את יי'
 בשמחה וגו'. עבדו את יי' בשמחה,
 הכי אוליפנא, דכל פולחנא דבעי בר נש
 למפלח לקודשא בריהו הוא, בעי בחדוותא,
 ברעותא דלבא, בגיין דישתכח פולחניה
 בשלימו. ואי תימא פולחנא דקרנא הכי הוא.
 לא אפשר, דהא ההוא בר נש דעבר על פקודא
 דמאריה, על פקודא דאורייתא, ותב לקמי
 דמאריה, במאן אנפין יקום קמיה, הא ודאי
 ברוח תבירא, ברוח עצוב, אן הוא שמחה, אן
 הוא רננה.

אליא תמן תנינן, ההוא בר נש דחטי קמי
 מאריה, ועבר על פקודוי, ואתי לקרבא
 קרבנא, ולתקנא גרמיה, ברוח תבירא, ברוח
 עצובא בעי לאשתפחא, ואי בכי שפיר מפלא.
 הא שמחה הא רננה לא אשתכח. אלא במאי
 אתתקן. בהנהו כהני וליואי, דהא אינון
 אשלימו שמחה ורננה בגיניה. שמחה בכהנא
 אתקיים, בגין דהוא רחיקא מן דינא תדיר,
 וכהנא בעי לאשתפחא תדיר באנפין נהירין,
 חדאן יתיר מפל עמא. דהא כתרא דיליה גרים.
 רננה בליואי, והכי הוא, דהא ליואי משתפחי
 על שיר לעלמין, כמה דאוקמוה.

ואלין קיימין (דף פ"ג ע"ב) עליה, וביה אשתלים
 פולחנא לקודשא בריהו הוא. כהנא
 קאים עליה וכיון מילין, בחדוותא ברעותא,
 ליחדא שמא קדישא כדקא יאות. וליואי
 בשיר. פדין כתיב דעו כי יי' הוא אלהים. דא
 הוא קרבן לקרבא רחמי בדינא, ומתבסם כלא.

את העולם העליון לעולם
 התחתון, והכל נעשה אחד. באו
 רבי אבא ורבי יהודה והודו לו
 לרבי אחא.

פתח רבי יהודה ואמר, (תהלים
 ק) עבדו את ה' בשמחה וגו'. עבדו
 את ה' בשמחה, כף למדנו, שכל
 עבודה שצריך אדם לעבד את
 הקדוש ברוך הוא, צריך בשמחה
 וברצון הלב, כדי שתמצא
 עבודתו בשלמות. ואם תמר
 שעבודת הקרבן כף היא - אי
 אפשר! שהרי אותו אדם שעבר
 על מצות רבונו ועל מצות התורה
 ושב לפני רבונו, באיזה פנים
 יצמד לפניו? הרי ודאי ברוח
 שבורה, ברוח עצובה, איפה
 השמחה? איפה הרננה?

אליא שם שנינו, אותו אדם
 שחוטא לפני רבונו ועבר על
 מצוותיו, וכא להקריב קרבן
 ולתקן את עצמו ברוח שבורה,
 צריך להמצא ברוח עצובה. ואם
 הוא בוכה, זה יפה מהכל. הרי
 שמחה והרי רננה אין נמצאים.
 אלא כמה מתתקן? באותם
 כהנים ולוים, שהרי הם
 משלימים שמחה ורננה בשבילו.
 השמחה מתקנת כהן, משום
 שהוא תמיד רחוק מן הדין,
 והכהנים צריכים תמיד להמצא
 בפנים מאירות, שמחים יותר
 מפל העם, שהרי הכתר שלו גורם
 הרננה בלוים, וכף זה, שהרי
 הלוים נמצאים תמיד על השיר,
 כמו שבארוה.

ואלו עומדים עליו, ובהם נשלמת
 העבודה לקדוש ברוך הוא.
 הכהן עומד עליו ומכון דברים
 בשמחה וברצון, ליחד את השם
 הקדוש כראוי, והלוים בשיר. אז
 כתוב, דעו כי ה' הוא אלהים. זהו
 קרבן לקרב רחמים לדין, והכל
 מתבשם.